

פנינה זלצמן, פסנתרנית (1922-2006)

לפנינה זלצמן פרס ישראל. בנימוקיהם כתבו השופטים: "ניתן לראות בפנינה זלצמן חלוץ ההולך לפני המחנה: היא הקדימה להבין כי זהותו של אמן היא בשורשי התרבות של מקום הולדתו. הישראליות העמוקה שלה היתה מקור השראה למלחינים רבים שהגיעו מאירופה לארץ חדשה ולא מוכרת ומצאו פה אמנית מבצעת ברמה בין-לאומית שהשמיעה את צליליהם ברמה בעולם כולו". אחרי מותה ספד לה המלחין והמנצח נועם שריף, וכך אמר: "היא היתה מלכת הפסנתר הישראלית, אדם אצילי בצורה שקשה לתאר. היה לה סגנון מיוחד, סגנון צרפתי שקיבלה מאלפרד קורטו, שהיה המורה שלה. אפיין אותה הומור יבש ושחור והיא היתה מצחיקה בצורה בלתי רגילה. יום אחד אחרי קונצרט שבו ניגנה את חמישיית דג השמך של שוברט, הלכנו לאכול והגישו לה דג פורל (שמך), כשנשאלה מה ההבדל בין הדג שניגנה לדג שאכלה אמרה: 'שלי היה יותר חי'. היא היתה אחת מסוגה ולא יהיו עוד כמותה".

נולדה בתל-אביב להורים שוחרי מוסיקה. כשהיתה בת שבע שמע את נגינתה הפסנתרן אלפרד קורטו והזמין אותה ללמוד אצלו בפריס. הוא כתב עליה לחיים ויצמן כך: "הילדה הזאת היא מוסיקה שמתגלמת בבן אנוש". בהיותה בת שמונה התקבלה לאקדמיה ועם מוריה נמנו סטרווינסקי, קזאלס והפסנתרנים רובינשטיין ושנאבל. ב-1939 הופיעה לראשונה עם התזמורת הפילהרמונית הארץ-ישראלית. בתקופת מלחמת העולם השנייה הופיעה עם התזמורת בארץ ובמצרים ובמלחמת העצמאות לפני חיילים בישראל.

ב-1960 יצאה זלצמן למסע קונצרטים בעולם עם התזמורת הפילהרמונית, וב-1963 היתה הפסנתרנית הישראלית הראשונה שהופיעה בברית-המועצות. ב-1969 הצטרפה אל סגל מורי האקדמיה למוסיקה באוניברסיטת תל-אביב ומשנת 1973 שימשה פרופסור מן המניין. הופיעה בקונצרטים בכל העולם תחת שרביטיהם של גדולי המנצחים, בהם פאריי, שולטי, ג'וליני, מינש ומהטה. כיהנה כשופטת בתחרויות בארץ ובעולם, בין היתר בתחרות רובינשטיין. ב-2006 הוענק